

El llenguatge

Guardeu-nos de tant lliurar

22/II/1980

Potser val la pena de tornar a insistir sobre l'ús indegut que es fa actualment del verb lliurar, i que consisteix a fer-lo correspondre sistemàticament al verb del castellà «librar», atenent que aquest ús sembla estendre's cada dia més i el trobem ja en tota mena de textos: des d'una glossa de Carnestoltes fins a un article de caràcter doctrinal d'un candidat al nostre Parlament.

Convé recordar, per tant, que l'equivalència entre «librar» i lliurar és parcial i es limita, pràcticament, a l'ús que aquests verbs tenen en el llenguatge mercantil i administratiu: lliurar unes merçaderies, lliurar una ordre de pagament, lliurar un document, etc., és a dir, significant «expedir, girar». Fora d'aquests casos força especialitzats, els significats de «librar» i lliurar són més aviat oposats, i, per tant, «librar» s'hauria de traduir sovint no per lliurar sinó per un compost seu, format amb un prefix negatiu o privatiu, com deslliurar, o bé per alliberar, que té el mateix sentit.

Un dels casos en què més habitualment veiem que hom recorre indegudament a lliurar —com a equivalent de «librar»— correspon a l'ús pronominal d'aquest verb del castellà. Però si bé lliurar es pot usar també pronominalment, és a dir, lliurar-se, no equival al castellà «librarse» sinó, contràriament, a «entregarse». Efectivament, lliurar-se a algú o a alguna cosa significa «sotmetre-s'hi, posar-se a la seva discreció». Notem que lliurar-se regeix la preposició a, al contrari de «librarse», que regeix la preposició de, i en podríem concloure que totes aquelles frases en què l'ús de lliurar-se demani aquesta darrera preposició (de) aquest ús ha d'ésser considerat incorrecte i, per tant, evitat. Els verbs que aleshores hi escauen són alliberar-se, deslliurar-se, escapar-se, desempallegar-se (tan injustament oblidat per molts), deseixir-se, evitar, etc.

Encara que no l'indica cap dels diccionaris d'equivalències que hem consultat, cal recordar que a «librar» també equival, especialment en certes frases fetes, el nostre verb guardar, tal com vam tenir ocasió de comentar no fa gaire: Déu ens guardi o Déu nos en guard. Guardeu-nos de penils temptacions. Guardem-nos de l'ús indegut del verb «lliurar».

Albert Jane